

Romunska hiti z obrambenimi deli, ker sluti nevarnost

Bucharest, 13. sept. — Romunska na vso moč hiti s pripravi na obrambo meje, če bo po-
tegnjena v vojno v slučaju, da bi
Madžarska ali pa Bolgarija za-
hlevale ozemlje, ki ga je dobila
Romunska od teh držav po sveto-
vni vojni. Romunska je postala
sumljiva, ker je te dni madžar-
ski zunanji minister Csaky ob-
iskal Berlin in je tam morda
zmesetaril od Hitlerja obljubo,
da bo Nemčija podpirala mad-
žarske zahteve.

Sicer Romunska zatrjuje, da
nima z nikomer spora in da bi ra-
da ostala nevtralna, vendar pa

Zedinjene države ne bodo protestirale, če nam bodo Nemci ustavljali ladje za kontraband

Washington, D. C. — Nemška
vlada je naznanila Zed. državam,
da bo zabranila vsaki ameriški
ladji voziti prepevovano blago v
Anglijo ali Francijo. Nemčija
ga smatra za prepevovano bla-
go vse tisto, ki ga tudi Anglija ne
pusti v Nemčijo. Kolikor se do-
pusti iz vladnih krogov, se radi
znava iz vladnih krogov, se radi
znava iz vladnih krogov, se radi
znava iz vladnih krogov, se radi

Nemčija. Mednarodna postava
dovoljuje bojni ladji ali podmor-
nici, da ustavi tovorni parnik, če
vozi prepevovano blago vojsku-
jem.

Italiji se ni treba bati Nemčije, če jo hoče zapustiti in se pridružiti zaveznikom

Paris, 13. sept. — Zavezniki
se zelo trudijo, da bi pregovorili
Mussolinija, naj bi zapustil Hit-
lerja in se pridružil demokrat-
skim državam. Italija ima 250
milijonov mejo z Nemčijo, ki je
pa dobro zavarovana v Alpah.
Italiji se ni treba bati Nemčije,
ker ima prvi mejo dobro zavar-
vano po naravnih zaprekah, dru-
gače je pa Nemčija tudi dovolj za-
gledena na dveh bojiščih. Obrat-
no bi pa Italija delala Nemčiji
dosti skrbi, če bi se pridružila
zaveznikom, ker bi Nemčija do-
bila ne samo novega nasprotnika,
ampak bi ji bila tudi odvzeta po-
moč v materialu od juga sem.

Pozor, kegljačice SZZ!

Nocoj se vrši važna seja v St.
Clair kopališču za članice Slo-
venske ženske zveze, ki želijo pri-
stopiti h kegljaški ligi. Vabijo
se kegljačice od vseh cleveland-
skih podružnic, ker kar bo skle-
njeno na tej seji, bo veljalo za
vso sezono. Seja se prične to-
čno ob 7:30 zvečer in jo sklicu-
je direktorica športa Slovenske
ženske zveze, ga. Frances Kurre.

Nemčija je pobrala vsa avtomobilska kolesa

Berlin, Nemčija. — Nemška
vlada je zaplenila vso pnevmat-
sko zasebnih avtov, pa naj bodo
že kolesa nova, rabljena ali čis-
to obrabljena. Trgovci, ki imajo
avna kolesa v zalogi, jih mora-
jo takoj izročiti vladi. Lastniki
avtov pa, ki jih imajo na av-
tih, jih morajo obdržati v do-
brem stanju, da jih izroče vladi
na prvi poziv. Sicer pa kolesa za-
sebnih lastnikov avtov itak ne po-
trebujejo, ker danes ne more ku-
piti v Nemčiji nihče gazolina,
kdor ne dokaže, da vozi za drža-
vo.

nima dosti upanja, da se bo mo-
gla končno izogniti vojni. Mad-
žarska bi rada dobila nazaj Sed-
mograško, Bolgarija hoče pa Do-
brudžo. Nemčija je baže obema
obljubila, da jima bo pomagala
dobiti to ozemlje nazaj od Ro-
munске. Seve, ta ga pa ne bo
dala kar tako.

Medtem se pa snuje v Belgradu
konferenca balkanskih držav,
v katerih bo zastopana tudi Bol-
garija. Če se bodo te države spo-
razumele mirnim putem, bo na-
stal nevtralni blok balkanskih dr-
žav, ki bo močan, da si ga Hit-
ler de bo upal načeti.

jočim državam. Ako se tak to-
vorni parnik ne ustavi, ga sme
bojna ladja ali podmornica po-
piti. Enako, ako skuša ladja po-
begniti potem, ko je dobila ukaz,
da se ustavi.

Kadar bojna ladja ustrelji kot
svarilo tovorni ladji, da ustavi,
mora bojna ladja razobesiti svo-
jo zastavo. Potem se odpelje z
bojne ladje čoln z dvema častni-
koma, ki tovorno ladjo preiščeta
za prepevovanim blagom ali oro-
žjem.

Dalje je pa fakt tudi to, da bi
se obrnile vse balkanske države
proti Nemčiji, če bi to storila Ita-
lija. Anglija in Francija pa lahi-
ko pridobita Italijo, če ji ponu-
dita dovolj za njeno pomoč. O
tem se zdaj baranta v Rimu in
Hitlerja te konference precej
skrbijo.

Poleg tega pa Mussolini malo
drugače gleda na nemško moč,
ko se poroča iz zapadne nemške
fronte, da tako opevana Sieg-
fried črta ni nepremagljiva. In
Mussolini ne bi bil rad pri Hit-
lerju takrat, ko bo našeskan.

Bremen še vedno straši

London. — Nemški parnik
Bremen, o katerem so časopisi
poročali, da se je zatekel v rusko
pristanišče Arhangelsk v Belem
morju, je zdaj, po poročilu časo-
pisja postal last Italije in bo zdaj
lahko plul po morju brez skrbi,
ker je last nevtralne države. Po-
ročila trdijo, da je Bremen na
potu v Italijo.

Létna seja

Dvor Baraga, Red kat. Borš-
narjev ima jutri večer svojo let-
no seja v navadnih prostorih.
Voliło se bo uradnike in razmo-
trivale druge važne zadeve.

Preglasen telefon

Mrs. Mabel McSwain, 5710
Thackeray Ave. je vložila na so-
dnji tožbo proti telefonski družbi
za vsoto \$20,000. V tožbi nava-
ja, da je trpela občutne bolečine
v ušesu, ker je slušalo pri telefo-
nu radi pokvarjene zveze nezna-
nsko vreščalo.

Pozdravi iz New Yorka

Misses Rose Kausek in Marie
Smith pošiljata vsem prijatelji-
cam najlepše pozdrave iz svetov-
ne razstave.

Oglejte si na zemljevidu ožino med Varšavo in Poznanjem. Kar je belo, imajo v posesti še poljske čete. Nemci skušajo stisniti ožino nad Varšavo in tako zajeti vso poljsko armado, ki se nahaja v tem ozkem pasu. Tu so zdaj najhujši boji.

Rusija je kriva sedajne svetovne vojne

New York, 13. sept. — Da Ru-
sija te dni mobilizira in pošilja
svoje čete na poljsko mejo, je
znamenje, da bomo v kratkem do-
živeli nekaj izvanrednega in da
se bodo kmalu pokazale posledice
Hitler-Stalinove pogodbe. Toliko
je že gotovo, da bi sedanje evrop-
ske vojne ne bilo, če bi ne bilo
prišlo do znane pogodbe med Ru-
sijo in Nemčijo. Hitler ni hotel
pristati do nobenih mirovnih po-
govanj glede svojih zahtev na
Poljskem, ko je enkrat imel v že-
pu Stalinovo obljubo, da bo Ru-
sija pomagala Nemčiji z živčjem
in raznim materialom.

Hitler bi si ne bil upal nikdar

prijeti za orožje in napasti Polj-
ske, če ne bi vedel, da mu je odpr-
ta ruska žitnica. Hitler se lahko
smeje angleški blokadi, ko ima
pa rusko mejo odprto. Torej se
iz tega sklepa, da je dal Stalin
Hitlerju dovoljenje, da udari na
Poljsko. Kje so tiste Stalinove
besede, ki jih je govoril zadnja
leta v svet, da je on proti vsaki
vojni in zdaj je prav isti Stalin
povzročil krvavo klanje svojih
slovanskih bratov.

Značilno je tudi to, da bosta
imela Hitler in Stalin skupno
fronto, kjer bosta komunizem in
nacizem skupno nastopala. Do-
kler sta si bila oba diktatorja

drug drugemu v laseh in je na-
stopal komunizem proti nacizmu
in obratno, je bil svet še kolikor
toliko varen pred enim kot pred
drugim. Zdaj pa, ko sta si naj-
večja sovražnika (vsaj tako se je
sodilo) podala roko, je pa svetov-
na demokracija v nevarnosti.
Hitlerjev in Stalinov namen je
streti Poljsko in Romunijo, da
bosta tako imela skupne meje in
bosta lahko nastopala skupno.
Zato je pa težko verjetno, da bi
Francija in Anglija odložili oro-
žje, dokler ne bo komunizem in
nacizem na tleh, ali bo pa evrop-
ska demokracija jedla iz roke
Hitlerju in Stalinu.

Rusi čakajo na umikajoče poljske čete

Moskva, Rusija. — Ruski vla-
dni časopis "Pravda" piše, da
Rusi zato pošiljajo svoje čete na
poljsko mejo, da se zavarujejo
pred bežečo poljsko armado, ki
bi se skušala zagnati čez mejo
pred Nemci. Ruske čete so pri-
pravljene na meji, da razorožijo
1,000,000 poljskih vojakov, če bi
se jim dovolilo prehod čez mejo.

Sovjetska "Pravda" piše, da
je usoda Poljske toliko kot zape-
čatena, ker se v gospodarstva in
ekonomska središča že v nem-
skih rokah. Poljska armada se
ne more dolgo ustavljati nemški
premoči, pravijo Rusi, ker nima-
jo utrjenih postojank, niti dovolj
orožja. Zato pa Rusi pričakuje-
jo, da bodo Poljaki vsak čas pri-
bežali do ruske meje.

40 MILIJONOV DOLARJEV ZA RDEČO PROPAGANDO

Washington, D. C. — Diesov
odbor, ki preiskuje protiameri-
ške aktivnosti v Zed. državah
pravi, da bo dokazal v kratkem s
črnim na belem, da so potrošili
komunisti v tej deželi ogromno
vsoto \$40,000,000 za svojo pro-
pagando v zadnjih sedmih ali
osmih letih. Preiskovalci so že
našli v knjigah 43 posameznih
organizacij \$10,000,000. Mnogo
tega denarja je bilo prispevane-

Evropska cenzura

Skoro v vsaki evropski
deželi je vpeljana danes stro-
ga cenzura za novice. Pred-
vsem velja to za Anglijo,
Francijo in Nemčijo. Dasi
imamo danes najmodernejšo
zvezo za hitro razpošiljanje
novic, pa se v tem času izve
skoro manj svetovnih novic
kot v zadnji svetovni vojni.
Zlasti vojskujoče države ne
puste v svet nobenih novic,
če niso ravno ugodne za do-
ležno državo. Ali jih pa cen-
zura prikriva tako, kot je za
državo lepše. Zato se pa da-
nes ne moremo zanesti na
nobeno vest iz bojnega po-
lja, ker poroča o istem boju
vsaka država drugače. Mi,
tukaj v Ameriki moramo
pač brati samo to, kar nam
pošljejo in potem soditi po
svoje.

Roosevelt bo stal pri Kanadi

Washington, D. C. — Predsed-
nik Roosevelt je včeraj izjavil,
da bo upošteval Monroe doktrino
z ozirom na Kanado, kar pome-
ni, da bodo stale Zed. države ob
strani Kanade in branile njeno
neodvisnost, če bi jo napadla ka-
kva tujezemna država.
Iste besede je Roosevelt izre-
kel že lansko leto, ko se je mudil
v Kingstonu, Ontario in je v svo-
jem govoru poudarjal, da mora-
ta biti obe deželi tesno združeni
v medsebojni obrambi in druga
drugemu pomagati, če pride napad
od zunaj. Že takrat je Roosevelt
izjavil, da bodo stale Zed. drža-
ve na strani Kanade, kar je zbu-
dilo po svetu mnogo govorice.
Radi teh besed se mu obeta v pri-
hodnjem kongresu nekaj gorkih,
ker da je rekel več kot bi smel
brez dovoljenja kongresa.

Nemčija pošilja mladino v pomoč kmetom

Berlin, Nemčija. — Vlada je
mobilizirala nemško mladino,
fante in dekleta, v starosti 15 do
18 let, da se jih pošlje na deželo
v pomoč kmetom, ki so poslali
svoje sinove na bojno polje. Da-
lje bo ta mladina tudi zaposlena
od vlade, da zasleduje vojne do-
bičkarje in navijačce cen. Vlada
je postavila za vsak predmet ce-
no in gorje mu, kdor bi prodajal
dražje. V Berlinu je določeno,
da nihče ne dobi na teden več me-
sa kot 700 do 800 gramov, kar je
nekaj več kot en funt.

Nemci bodo morili odslej Poljake brez pardona

Zadnja nemška poročila trdijo, da je zdaj Varšava popolnoma
obkoljena in da je položaj Poljakov tudi pri Lvovu brezupen.

Iz Budapešte se poroča, da je enajst poljskih vladnih urad-
nikov že prestopilo romunsko mejo, njim na čelu Evgen Kwiat-
kowski, nadomestni premier in finančni minister. Nemci so raz-
bili vodovod za Lvov in 500,000 mestnih prebivalcev dobiva zdaj
vodo samo še iz vodnjakov.

Berlin, 13. sept. — Iz Hitlerjevega glavnega stana je izšel
ukaz, da rabi armada vsa sredstva, da zlomi odpor Poljakov. To
pomeni, da bodo začeli bombardirati tudi mesta in vasi, kjer ni no-
benega vojaštva. Takega napadanja so se Nemci dozdej vzdržali.
Nemško poveljstvo opravičuje svoj ukaz s tem, da so izdali poljski
okrajni glavarji na narod ukaz, da se z orožjem ustavljajo nem-
skim četam povsod, v vsakem mestu in v vsaki vasi in to z oro-
žjem ali orodjem, karkoli imajo pri roki. Dozdej so trpela samo
mesta in vasi, kjer so si stale nasproti armade, krajem pa, kjer
ni bilo vojaštva, je bilo prizanešeno.

Zapadno od Varšave je poljska armada potisnila Nemce v
dolino Warta in vzela Nemcem mesto Lodz. Pri naskoku na nem-
ške postojanke je pomagala tudi poljska armada iz Pomorze, ki
je prišla 100 milj daleč na pomoč poljski armadi pri Varšavi. To
armado, so mislili Nemci, da jo imajo v pasti, pa je nenadoma na-
padla in se prebila skozi nemško črto.

Franosko topništvo je odprlo ogenj na nemške postojanke
kot prednaznanilo za splošen napad na vsej črti. Ko bodo
francoske karteče nekoliko zmehčale nemške glave, se bo zagnala
francoska pehota v napad. Francozi trdijo, da so napredovali za
več tisoč jardov na fronti Rhine-Moselle. Francozi tudi trdijo, da
imajo v posesti vse strateške točke in mesta v dolini Saar. V
kratkem bo zaropotalo v velikem obsegu na vsej črti, ker bodo
stopili v akcijo tudi angleške čete, ki so dospеле pred par dnevi.

KONGRES JE SKLICAN K IZREDNEMU ZASEDANJU

Washington, D. C. — Predsed-
nik Roosevelt je izdal ukaz, da se
snide kongres k izrednemu zase-
danju 21. septembra. Vodje v se-
natu in nižji zbornici so povab-
ljeni, da se posvetujejo s pred-
sednikom en dan pred zaseda-
njem.

Roosevelt bo naslovil na kong-
res posebno poslanico, katera
bo, kot se pričakuje, zahtevala
od kongresa, da spremeni nev-
tralno postavbo in da bodo
smele Zed. države prodajati oro-
žje in municijo vsakemu, kdor
pripade to sem sam iskat in plača

za nakup v gotovini. Vsak pa od-
pelje blago domov na svojo ri-
ziko.

S tem bi bil odprt ameriški trg
za vojni material Angliji in
Franciji. Nemčija in Poljska pa
itak ne moreta do nas. Splošno
se pričakuje v kongresu zelo vro-
ča debata glede tega, ker je do-
sti kongresnikov, ki so proti vsa-
ki prodaji orožja in municije ko-
mu. Nekateri so pa mne-
nja, da bodo podpirali predse-
dnikovo željo in bodo glasovali dru-
gače, kot so pred zaključkom
zadnjega zasedanja, ko so glosa-
vali proti Rooseveltovi želji.

NEMCIJA KLICE ŽIDOVSE PROFESIONISTE NAZAJ

Antwerp, Belgija. — V nem-
škem konzulatu v tem mestu so
nabiti letaki, v katerih se vabi
zdravnike, inženirje in tehni-
ke, ne glede kakšnega rodu so, da se
tako vrnejo nazaj v Nemčijo.

Namen tega apela je, da se
privabi židovske zdravnike in
druge profesioniste nazaj v Nem-
čijo, ki jih je izgnala v svojem

strupenem sovraštvu proti židov-
stvu. Zdaj pa rajh silno potre-
buje njim zmožnosti.

V letihh stoji zapisano, da
bodo begunci takoj dobili nazaj
svoje nemško državljanstvo in
da se jim bo vrnilo vse zaplenje-
no premoženje.

Kolikor je znano, se ni na to
"prijazno" vabilo odzval še no-
ben izgnani žid.

\$4,500,000 novih bondov

Okrajni komisarij Cuyahoga
okraja so včeraj odglasovali,
da se predloži volivcem pri no-
vembarskih volitvah v odobri-
tev izdajo \$4,500,000 bondov, s
katerim denarjem se bo kupi-
lo zemljo za gradnjo šestih
cest v mestu. Ako okraj do-
voli ta denar za nakup zem-
lje, bo država na tej zemlji
zgradila ceste v vrednosti \$15,-
000,000. To je bilo že lansko
leto pred volivci, pa ni dobilo
65% glasov, kot zahteva po-
stava, dasi je volila večina gla-
sov za. Ceste, ki pridejo v po-
štev so: Jennings Rd., cesta
skozi Bratenahl ob železnici,
vso Rocky River most, cesta v
Willow, razširjenje Broadway
in podaljšanje Brook Park Rd.

Zaposlene jeklarne

Odkar je izbruhnila evropska
vojna, so začele dobivati jeklar-
ne velika naročila, kot se poroča.
Jeklarne v Clevelandu in Lorai-
nu so poskočile v obratu za 12 od-
stotkov in obratujejo zdaj na 82
odstotnem obsegu. V Youngs-
townu obratujejo 74 odstotkov
in v Pittsburghu 60 odstotkov.
Naročila je pripisovati dejstvu,
ker so šle z ameriškega trga ev-
ropske jeklarne, ki imajo več kot
dovolj dela doma.

Pozdravi iz Pittsburgha

Vsem clevelandskim in drugim
rojakom pošiljajo pozdrave sle-
deče Slovenke: Mrs. Marie Pri-
sland, Mrs. Vidina, M. Usnik, F.
Klučevšek, Mrs. M. Snezic, Fran-
ces, Martahus, Anna Drmash,
Mary Knafels, M. Rupnik, Rose
Murslack in Ana Toman.

"AMERIŠKA DOMOVINA"

AMERICAN HOME — SLOVENIAN DAILY NEWSPAPER

1117 St. Clair Avenue Cleveland, Ohio

Published daily except Sundays and Holidays

NAROČNINA:

Za Ameriko in Kanado, na leto \$5.50. Za Cleveland, po pošti, celo leto \$7.00.
Za Ameriko in Kanado, pol leta \$3.00. Za Cleveland, po pošti, pol leta \$3.50.
Za Cleveland, po raznašalci: celo leto \$5.50; pol leta \$3.00.
Za Evropo, celo leto \$7.00.
Posamezna številka, 3c.

SUBSCRIPTION RATES:

U.S. and Canada, \$5.50 per year; Cleveland, by mail, \$7.00 per year.
U.S. and Canada, \$3.00 for 6 months; Cleveland, by mail, \$3.50 for 6 months.
Cleveland and Euclid, by carriers, \$5.50 per year, \$3.00 for 6 months.
European subscription, \$7.00 per year.
Single copies, 3c.

Entered as second class matter January 5th, 1938, at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the Act of March 3d, 1879.

83 No. 214, Thurs., Sept. 14, 1939

Zgodovina priseljencev v Zed. državah

Zgodovina priseljavanja v Združene države se mora radi preglednosti deliti v štiri dobe: Prvo dobo bi lahko imenovali kolonialno dobo, ki se je začela od prvih naselbin v Ameriki in ki je trajala do zaključka vojne za svobodo Amerike v letu 1783. Drugo dobo imenujemo "doba priseljavanja," in ta je trajala od 1783 pa nekako do 1830. Do leta 1830 namreč ni bilo v Zed. državah nobenih postav, ki bi regulirale ali mogoče celo omejevale naseljevanje.

V letih med 1830 pa vse do leta 1882 pa je že kongres delal postav, ki so pripovedovale, kdo sme v Ameriko, koliko jih sme priti in pod kakimi pogoji lahko novi naseljenci prihajajo sem. Prvotno so posamezne države delale postav glede naseljevanja, toda od leta 1882 naprej je pa zvezna oblast prevzela popolno kontrolo nad naseljevanjem. Postav glede naseljevanja so postajale vsako leto bolj stroge.

Do leta 1820 ni bilo v Zedinjenih državah sploh nobenih uradnih zapisov o novih naseljenic. Le iz ljudskih štetij pred tem letom se more soditi, kako je prebivalstvo radi priseljavanja naraščalo. Amerika je namreč, kar se tiče prebivalstva, bolj naraščala radi priseljavanja kot pa radi števila rojstev. V letu 1640 smo imeli v Zedinjenih državah nekako 25,000 prebivalcev, ki so bili raztreseni v prvotnih trinajstih kolonijah. Do leta 1690 se je to prebivalstvo pomnožilo že do 200,000 ljudi in v letu 1743 je Amerika glede prebivalstva prekorajčila prvi en milijon. Ko je izbruhnila revolucionarna vojna v letu 1775 so štele tedanje kolonije nekako triinajst milijonov prebivalcev.

Smatra se, da je od leta 1790 do leta 1820 dospelo v Zedinjene države nekako 250,000 novih naseljencev. Pozneje pa je to število stalno naraščalo. V desetletju 1840 je dospelo v Zedinjene države nič manj kot pol milijona novih naseljencev, a v desetletju med 1841 pa do 1850 pa so razne evropske države poslale sem 1,700,000 novih ljudi. Nadalje kažejo vladni zapisi, da je prišlo med leti 1850-1860 v Zedinjene države 2,300,000 novih naseljencev, v letih med 1860 in 1870 jih je dospelo celo nekaj nad pet milijonov.

Največ novih naseljencev je dospelo v Ameriko v letih 1901-1910, in uradni zapisi izkazujejo, da je dobila Amerika 8,800,000 novih naseljencev. To je tudi doba, ko je dospelo največ naših ljudi v Ameriko, kar se lahko dokazuje s tem, da večina naših ljudi, ki prosi za prve ali druge državljanske papirje, navaja eno ali drugo letnico med leti 1901-1910. V letih 1911-1920 je dospelo v Ameriko 5,736,000 oseb, dočim je naseljevanje od tedaj začelo stalno padati radi silno poostrenih naseljskih postav.

Največ novih priseljencev je dospelo v Ameriko v letu 1907, ko so razne parobrodne družbe pripeljale sem 1,275,000 oseb. Značilno je, da je ravno v istem letu vladala v Ameriki velika kriza. Najmanj naseljencev v enem letu je pa prišlo v letu 1931, ko je število novih naseljencev znašalo komaj 22,000. Do leta 1880 so novi naseljenci prihajali večinoma iz Belgije, Anglije, Francije, Nemčije, Irske, nizozemske in iz skandinavskih dežel. To so bili stari naseljenci. Po letu 1880 pa so začeli prihajati sem ljudje iz južne Evrope, in tem pravimo nova imigracija. Od leta 1880 naprej so začeli prihajati sem tudi naši slovenski naseljenci.

Leta 1921 je vlada Zedinjenih držav radikalno spremenila svoje naseljske postav. Do leta 1921 je bil pripuščen v Zedinjene države vsak, ki je bil dobrega zdravja in dobrega moralnega značaja. Po vojni pa je nastalo veliko gibanje za omejitve naseljevanja, ker so se mnogi bali, da bo Amerika radi slabih gospodarskih razmer v Evropi preplavljena z naseljenic. Uvedli so sistem kvote naseljencev iz vsake dežele. Leta 1924 pa je bila postavljena glede naseljevanja še bolj radikalno spremenjena. Dotična postav je naredila tudi veliko krivico našemu narodu, toda je bil narod deloma sam kriv, ker se je prej glede narodnosti izdal za Avstrijca, namesto za Slovence. Jugoslavija bi morala imeti letno kvoto do 6,000 naseljencev na leto, a v resnici jo ima le 880. Če bi pri ljudskem štetju leta 1900 naši ljudje povedali, da so Slovenci, bi bilo omogočeno tisočim, da pridejo v Ameriko. Ker so se pa izdajali za Avstrijce, smo zgubili to pravico.

Kaj pravite!

Dolfe Hitler je že drugič obiskal bojno poljano na Poljskem. Nameraval se je popeljati nad bojiščem z letalom in leteti prav nizko, da bi ga vojaki lahko videli in mu klicali "heil." V zadnjem trenutku se je pa premislil, ker mu je menda nekdo povedal, da je letalo, ki leti nizko, jako lepa tarča za svinčene pozdrave. Morda je tudi med nemškimi vojaštvom kdo, ki bi hotel voščiti Hitlerju dobro jutro na ta način.

Kakor so danes novice iz bojnih poljan "zanesljive," bi bilo najboljšo, da bi o tem nič več ne pisali in šele po končani vojni opisali vse, kako so se tepli.

Značilno je, da vodi del nemške armade proti Poljakom general Jan Blaskowitz, ki je bil prej general v češki armadi.

Potvarjalcem resnice v odgovor

Piše Matt Tekavec

V št. 176 (oficielnem) glasilu SNPJ Prosveta, ima Mr. Louis Kocjan (5) sledeče poročilo o katoliškem shodu v Clevelandu:

"Cleveland. — Tukajšnja A. D. je poročala o velikem apetitu na proslavi "najsvetejšega imena." Seveda tudi govornikov ni manjkalo na tej proslavi, enega so dobili še celo iz starega kraja.

On se je bridko pritoževal, ker je sedanji srbski teroristični režim na poti propada in prosil je vse ameriške Slovence, naj ga pomagamo obdržati. Ni pa povedal, da je narod v Jugoslaviji že med svetovno vojno propadel.

In k temu so tudi vsi škofje na vse načine pomagali, da je prišel pod srbsko kraljevino. Ko so ameriški Slovenci poslali v stari kraj svojega zastopnika Etbina Kristana, ki je bil res pripravljen pomagati, da se ustvari res demokratična republika v Jugoslaviji, je bila duhovščina proti. Vsi so bili za srbsko kraljevino. Čemu naj bi mi žrtvovali?"

Ravno v isti številki ima uvodnik, ki ga je menda spisal sam urednik, pod naslovom "Zaplan-kana pamet." — Pripomnil bi mimogrede, če jo ima kdo, je najslabši dokaz ravno dopis dotičnega Kocjana, ki z urednikom "izobrazujeta" člani S. N. P. J.

Zavedam se pregovora, ki pravi: "Kamenje kuhati in bedake podučevati ima enak rezultat." ne radi njega, pač pa, da dotični udeleženci spoznajo kako izvrstne pisarje, ki "pamet zaplan-kujejo" ima tako poveljena "naprednost" in kako so z "resnico" v zvezi naj služi ta odmev.

Če je bil dotičnik na shodu, ali pa je posnel poročilo samo po listu ne vem. Vem pa, da nikakor ne odgovarja resnici. In kot tak lagal. Ameriška Domovina — kdor je bil navzoč mora priznati — je pisala in poročala objektivno, ali če hočete stvarno, kot se je v resnici vršilo.

Zdi se mi, da mora dopisnik, kar nadalje poroča, biti iz istega kroga "znanstvenih naprednjakov," kot sem se pred leti srečal z osebo, ki je bila tako "brihtna," da ji je "pamet zaplankalo" časopisje naprednega tabora, da je (bilo je ravno v času konflikta med Ogrsko in ugoslavijo, radi umora kralja Aleksandra) vprašala: "Ja, če gre pa Jugoslavija v vojsko, komu bo pa Srbija pomagala?"

Pomislite, to je bilo 15 let po ustanovitvi Jugoslavije in poleg tega je ta oseba prišla v Ameriko po vojni, seveda se je takoj orientirala, da bi ne bila z "zaplan-kano pametjo" v napredno smer, to je: vse napredno od časopisja do življenja. Kar pride iz tabora, ki ni usmerjen v nauk, da smo "le želedec na dveh nogah," je vse nazadnjaško.

Neskončno vzvišena se je oseba počutila nad ljudmi, ki berejo samo nazadnjaške liste, to je: "A. D." in "A. S.", tako brihten mora biti poročevalec, ki je poslal Prosveti svoj dopis. Mislim, da bi urednik, če ima vsaj malo vpogleda v zgodovino ustanovitve Jugoslavije, bi vrget tak dopis v koš. Kajti, če se bo ljudem na ta način "pamet izbistrila," bo treba še precej dopisov, ki bi po vsej pravici nosili naslov "zaplankana pamet."

Sedaj pa, ali je dopisnik gluha, da ne sliši, ali pa ne razume kaj čita! Nikjer se ni govornik iz starga kraja, p. Kazimir Zakrajšek, pritoževal, da je "... sedanji srbski teroristični režim na poti propada in prosil vse ameriške Slovence, naj ga pomagamo obdržati." Poročal je prav tako, kot je bilo v tem listu poročano (v A. D.), da prinaša (p. Kazimir Zakrajšek) pozdrave iz rojstne domovine, ki danes zre na nas v Ameriki živeče rojake in prosi nas pomoči.

Danes so resni časi, je rekel govornik in slovanska reč je v

nevarnosti. Že jutri lahko slišimo, da domovine ni več. Ljudje v domovini v bojanzi pričakujejo kaj bo z njimi. Danes ne vedo kaj jim prinese jutranji dan. Boje se, da jim bo zakleti sovražnik Slovenstva zasadil nož v slovensko srce. Ko je prihajal Turek v deželo, je bil narod složen in je odbil napade, a danes je narod razkropljen po vsem svetu. Na Primorskem ječi našega naroda pod tujim jarmom 800,000, na Koroškem in Madžarskem in drugod. 2,500,000 nas je Slovencev, a v Jugoslaviji le 1,300,000.

Danes je vprašanje Slovenije, ali se reši, ali žalostno pogine. Domovina kliče svoje sinove po svetu: "Ne umrite, ampak ostajte zavedni sinovi in hčere slovenske matere." Govornik je tudi povedal, da danes vodi našo domovino Slovenijo, dr. Korošec, ki si je tudi svest, da se bo vse srečno izteklo in bo narod videl lepšo bodočnost. Gotovo je, da že skoraj pride do sporazuma med troimenim narodom in tedaj bo postala Jugoslavija močnejša, da ne bo prepira med bratji, kjer kot narod razvija svoje sile bodisi Srb, Hrvat ali Slovenec in le v okvirju Jugoslavije.

Pripomnim naj, da sem ga slišal tudi pri predavanju, ko je žigosal vidovdanko ustavo centralizma, ki je povzročila toliko nezadovoljstva, da so se že bali, da bosta Hitler ali Mussolini, izrabila to priliko eden ali drugi, ali pa oba in si razdelila našo državo. Hvala Bogu, sporazum je prišel in narod bo v slučaju sile, da brani svojo neodvisnost, strnjen. Centralizem je ovržen in federativna država bo služila Srbom, Hrvatim in Slovincem, da vsak po svoje uredi svoje razmere.

In jaz mislim, da vsak Slovenec, ki se čuti, da je otrok slovenske matere, bo z veseljem odobral ta sporazum. Žalibog, pa izgleda, da nekaterim "Prosvetnim" dopisnikom to ni prav, ker nista Hitler ali Mussolini že stegnili svojih rok po naši državi — slovenski zemlji. Povejte ali smatrate res to za tako veliko krivdo, kar je povedal govornik iz starega kraja, če apelira na nas Slovence v tej deželi, ki imamo prostost, da lahko povemo svoje mnenje, da se zavzamemo za rodne brate po krvi in jeziku?!

Saj ste ga slišali ko je rekel: "Mi v Jugoslaviji imamo sedaj zamašena usta in zavezana roke, da ne smemo svoji mrdnim bratom na Primorske min Koroškem pomagati v njih obupni borbi. Hitler in Mussolini sta zagrozila: 'Če boste o nas (v Jugoslaviji) kaj slabega pisali, bova strla ves vpliv naroda.'" Tako je govoril p. Zakrajšek. Vem, da kot verski odpadniki ne boste odobraval njegovega nastopa v verski stvar, da ste pa tako nizko padli, da se spodite ob to kar je izpogovoril v obrambo našega naroda, ste nas pa presenetili. Se ne smatrate niti za Slovence več!

Ali je res tisto, kar je zapisala preminula "Glas Svobode" v vas utelešeno: "Rajši vidimo, da slovenski narod pogine kot, da bi ga vodila rimska kača (kat. cerkev)." Torej vam je žal, da še živi naš narod, da ga nista že razkosala Hitler in Mussolini. Vi kritizirate, če se kdo v tej kritični uri kdo zavzame za obstoj naroda. To je podlost, ki jo je zmoežen le — izdajalec. Toliko o tem. Sedaj pa k posameznim stavkom.

"Ni pa povedal, da je narod v Jugoslaviji že med vojno propadel." Ali za urednika Prosvete ni to — zaplankana pamet? Kajti med vojno v državi Jugoslaviji ni mogel propasti, ker še ni obstojala jugoslovanska država. Da srbski narod je bil res poteptan slično kot bo sedanja Poljska pod

Hitlerjem, a propadel ni!

Kajti zgodovina nam pove, da je svetovna vojna v letih 1914 do 1918 dala povod, da so po vojni Slovani na jugu ustanovili svojo lastno državo.

"In k temu so tudi vsi škofje na vse načine pomagali, da je prišel pod srbsko kraljevino." Smo pa res bili narod, peščica nas je, pa smo vzbudili svetovno pozornost, da je, kot je informiran Kocjan ... so tudi škofje pomagali na vse načine." Arheologija katoliške cerkve po vesoljnem svetu šteje gotovo 5,000 škofov in pomislite, če je vsak izmed teh doprinesel svoj del, smo pa res lahko ponosni, da se tako za nas zavzamejo.

Ker sem pa preživel dotična leta, ko se je ustanavljala Jugoslavija, v stari domovini, mi je znano o "škofih" le to: Ob času majniške deklaracije v dunajskem parlamentu 30. maja 1917 so vsi slovenski poslanci, brez razlike strank, z dr. Korošcem na čelu, kot načelnikom Jugoslovanskega kluba v dunajskem parlamentu, ki je združeval vse poslance avstrijskih Slovencev, Hrvatov in Srbov, prebral zgodovinsko majniško deklaracijo.

Stala pa sta mu ob strani rajna dr. Jánec Ev. Krek in škof Jeglič. Takrat so bili v domovini vsi brez izjeme najsibodo liberalci, klerikali ali marksisti složno strnjeni v celoto, da narodu prirobo neodvisnost. Ko je, že tudi rajni, ljubljanski župan dr. Tavčar, vprašal škofa Jegliča: "Prezvišeni, ali bi si vi upali podpisati to izjavo neodvisnosti?" Mu je odgovoril škof Jeglič: "Da in prvi bo bom podpisal!" Storil je to, kar bi ga bilo lahko pahnilo v dolgoletno ječo, če ne še kaj hujšega.

Nikjer nas ni on, mož, ki za svojo osebo ni poznal besede — sebičnost — prodajal srbski kraljevini. Zamilil si je Jugoslavijo, ki naj bi nam pomagala, med troimenim narodom deli enake dolžnosti in enake pravice. Če so pa poslanci glasovali za drugačno, takozvano "vidovdanko ustavo" centralizma, ni bila škofova krivda.

Da bo Kocjan na jasnem naj mu povem še to, če mu še ni znano, da noben poslanec Slovenske ljudske (klerikalne) stranke ni glasoval za vladno obliko kraljevine, kot tudi ni noben izmed njih glasoval za centralistično ustavo, ki je povzročila toliko nesporazuma.

Končno pa oblika države, monarhija ali republika, ne pomeni dosti. Prepričan sem, da če bi bila Jugoslavija republika, bi se bila država že zdavnaj razbila. Sem pa še vedno mnenja, da je boljše biti v kraljevini Jugoslaviji, kot pa biti Slovenec podložen diktatorju Mussoliniju ali pa Hitlerju. Vi kot tak ste najbrže drugačnega mnenja.

"Ko smo ameriški Slovenci poslali v stari kraj svojega zastopnika Etbina Kristana, ki je bil pripravljen pomagati, da se ustanovi demokratična republika v Jugoslaviji, je bila duhovščina proti. Vsi so bili za srbsko kraljevino, ne pa za svobodno državo." Saj res, ko smo prišli v Ameriko leta 1920, so nam rojaki pripovedovali, da se je bilo ustanovilo slovensko, ki se je pozneje prelevilo v jugoslovansko republikansko udruženje in pod to firmo se je "reševalo" staro domovino z razpitim milijonskim fondom.

Ali bi mi mogli vi g. Kocjan povedati koliko se je od tistih 60 starih domovini v čigar namen je bil dotični sklad nabran? Saj se ravno zadnji čas izprašuje po časopisju: Kje neki je tisti "šac" zakopan in kdo se je najbolj okoristil žnjim! Spregovbite enkrat o tem jasno besedo.

Dalje prihodnjič

—Šolar Jože, delavec v tovarni gume v Kranju; pri delu ga je stroj grabil za roko in mu poškodoval prste.

Zgodovinski dan

Brezdovmno je dan 24. avgusta leta 1919 zgodovinski dan našega narodnega prerojenja ne samo v Clevelandu, ampak po vseh slovenskih naselbinah v državi Ohio. Ta dan je bil odprt prvi Narodni dom v državi Ohio ter izročen prometu našim narodnim, kulturnim, prosvetnim in socialnim ustanovam. S to narodno stavbo je oživela narodna zavest, pomnožila aktivnost naših društev, dala priliko spoznavati drug drugega v družabnem oziru in naš življenj dvignila v normalno stanje enakovrednosti visoko civiliziranih priseljencev. Smelo lahko trdimo, da s postankom narodnih domov, smo postali solidna skupina s katero so morali vodilni faktorji na političnem in gospodarskem polju računati.

Kako prijazno, sočutno in oblikovano nam znajo naši prvi priseljenci pripovedovati o teh zgradbah in veselju, ki so ga doživeli, ko so odprli narodne stavbe, kjer je bilo osredotočeno vse misel in ljubezen.

Dne 24. septembra t. l. točno 20 let in 1 mesec od kar je bil odprtjen oče vseh narodnih domov v državi Ohio se bo vršila proslava Slovenskega doma na Holmes Ave. ob 2. uri popoldne ter z banketom ob 7:30 uri zvečer. Originalnost na programu bo, da bodo pri proslavi peli ravno isti pevci na odru pod avspiciji pevskega društva Soče kot so peli pred dvajsetimi leti pri odprtvi narodnega doma. Zapeta bo ravno ista popevka in dirigiral bo pesmi istočasni pevovodja. Govornik na programu bo tudi isti, kakor je bil pri odprtvi. Na odru bodo nastopili poleg vsega odlični pevci in pevke starejši in mlajše grupe. Videli bomo pionirske direktorje in tedanjí gradbeni odbor. Kratko rečeno, ponovili bomo originalnost zadnjih dvajset let.

Odmočite se že danes, da boste na mihi praznovali, ta zgodovinski dan. Vljudno vas vabi

Direktorij Slovenskega doma

Holmes Ave.

Od sv. Kristine

Da se še enkrat razveselimo na prostem predno pritisne mraz, se skupna društva fare sv. Kristine, s pomočjo g. župnika A. Bombacha, pridno pripravljajo za v nedeljo 17. septembra.

Ta dan bomo imeli popoldne piknik in to, kar doma na cerkvenih prostorih, da nam ne bo treba predaleč hoditi in tudi v slučaju dežja ali slabega vremena bomo blizu dvorane in jo bomo lahko kar tja pomaknili.

Pričakuje se, da se bomo prav dobro zabavali. Igrala bo Pecon godba. Ves čisti preostanek je v dober namen in sicer v korist cerkve, zato ste vsi prav prijazno vabljeni od blizu in daleč. V upanju, da se boste dobro zabavali vam kličem: Na svidenje.

F. Perme.

Volimo za Ralph Butala

Našega slovenskega advokata za councilmana v 23. vardi. Vesela sem, ker vidim, da se je začela tudi naša mlajša generacija zanimati za naše politično življenje. Starejši so dali vso prednost mlajšim, da pridejo do izobrazbe.

Sedaj pa glejmo, kadar ima kateri mlajših priliko priti do boljše pozicije, je naša sveta dolžnost kot Slovencev in državljani — volivcev, da damo svojo podporo s tem, da naredimo križ pred njegovim imenom na volivnem listku.

Letos je kandidat za councilmana v 23. vardi naš dobro poznani in inteligentni Slovenec, g. Ralph Butala, slovenski odvetnik. V njem vidim, da ima vse najboljše značilnosti, katere mora imeti oseba, ki hoče zastopati svoje volivce v mestni zbornici, ali kjerkoli.

On je in ostane zvest demokrat! On je zdaj v tistem odbo-

ru, ki deluje nato, da se računai za vodo znižajo. To bo v korist nas vseh. Podpišite se, če vas obišče kdo radi tega. V hvalčnost dajmo svoj glas Ralphu Butala. On je sin pionirske Butalove družine na 6408 St. Clair Ave., kjer ima tudi svojo odvetniško pisarno, v kateri se lahko slovensko pogovorite, to je nasproti Slovenskega narodnega doma na St. Clair Ave.

Zrastle je med nami, zato so mu dobro znane razmere v naši naselbini in v 23. vardi.

Prosim vas, jugoslovanski volivci v 23. vardi, glasujmo za Ralph Butala. Ne pišem teh vrstic v svojo lastno korist, ampak v korist nas vseh, ker vem, če bo zmagal on, bo narodu v čast in ponos, naši 23. vardi pa v pomoč. Pozdravček vsem, Vaša

Marjanca Kuharjeva.

Še en piknik

Urška, kam pa greš, me pobara ena mojih prijateljic. Ali je kaj novega? Menda ja, da je. Kaj še ne veš, da imamo v nedeljo 17. septembra popolne piknik na cerkvenih prostorih sv. Kristine, več skupna društva, naše fare, prirede ta piknik. Da pa se nam ne bo treba bati slabega vremena, zato bo pa kar doma, da če začne dež padati izpod neba lahko bežimo v cerkveno dvorano.

Recimo, da bo to vrtna veselica in bomo lahko tisto zapele: "Dekle je v zelenem vrtu rožice plela ..." ali pa tisto ljubljansko "Pod lipco stoje stolčki ...", saj veš da je tam okoli sv. Kristine dosti lip.

Naš predsednik pravi, da bo tudi nekaj prav dobrega dal na kolo. To so prav dobre "renije" za grlo. O, Marička, to bo pa prav za mojega možička! On vedno "jamra," da ima tako suho grlo, da še jezika ne more požret ... Oh, saj pravim, če jaz dobim kaj takega bo pa še jeziček požrl ...

Prav prijazno vas povabim vse znance in prijatelje od blizu in daleč, da nas obiščete v nedeljo pri sv. Kristini. Bo prav lušno! Na svidenje, Uršula Trtnik.

IZ DOMOVINE

—Cene domači volni so se povišale, ker je bila naša tkaninska industrija prisiljena kupovati večino sirovin doma. Naroda banka namreč ne daje več toliko deviz za nabavo sirovin v tujini kakor prej. V južnih krajih se prodaja volna po 14 do 18 din, v severnih pa po 10 do 22 din za kilogram. Poprej so bile cene nizke, pa se je kljub temu volna težavno spravila v denar.

Ponesrečil se je policijski stražnik Egidij Rode. Med vožnjo z motornim kolesom je padel ž njega in se močno potolkel po glavi.

Če verjamele al' pa ne

"Kdo ti bo pa zdaj pomagal lagati pri listu?" me je oni dan vprašal prijatelj Jože Lekšan iz Barbertona.

"Turka sem dobil, ki je kaj pripraven dečko."

"Turka?" se začudi Jože, "pa zna slovensko?"

"Lej ga, saj to ni Turk tam iz Azije, ampak je pravcati in pristi Bložan, ki se za Turka samo piše, kakor se ti pišeš Lekšan," mu pojasnim, da ne bo kake pomote.

"Sinko moj dragi, zapomni si, da je treba biti vedno hvaležen. Nikdar ne pozabi kake stvar, ki ti je prav hodila," uči oče svojega sina.

"Aha, ata, saj sem jaz tudi že o hvaležen za takrat, ko si si ti roko zomil."

"Kaj! Roko sem si zomil, ti si pa še hvaležen zato! Kakšna hvaležnost je pa to, te vprašam."

"Veš, ata, takrat me nisi mogel cela dva meseca natepsti z jermenom."

WINNETOU

Po nemškem tiskarstvu K. Maya

"Vsak hip utegne priti," je pravila. "Ko ste se prijavili, sem že mislila, da je on. Pa k sreči sem se zmotila. Vi seveda niste tak okrutnež, ropar najslajše sreče, izdajalec in vohun. Vaše prijazne, dobrosrčne oči mi pravijo, da bode te zagovarjali in branili ne srečnega Williama, napisali v svojem listu članek in pred vso javnostjo razgalili Nemca ter ga uničili."

"In niste se zmotili, milostljivi!" sem lagal. "Prav rad bom to storil za nesrečnega Williama. Toda vedeti moram, kam je šel. Pisati mu bom moral. Upam, da vam je povedal, kam se je obrnil."

"Kam da je odpotoval, to seveda vem. Ne vem pa, ali ga bo vaše pismo doseglo. Tisti Nemačica je poslala na severozapad. Vam pa povem, da je odpotoval s parnikom. Na je namenjen, za v Veracruza se je vkrval, v Mehiko pojde. Pa ni našel parnika, ki bi potoval naravnost v Veracruz. In ker se mu mudi — saj sem pravila, da mu je za sledovalec že za petami — je odpotoval na Delfinu v Quintano."

"Veste to čisto za gotovo?" "Čisto za gotovo! Zelo se mi je mudilo. Komaj da je šel prtljago spravil na krov. Moj vratar mu jo je oskrbel, tudi na krovu je bil. Govoril je z mornarji in zvedel, da potuje Delfin res samo do Quintane. Le v Galvestonu se bo za ne kaj ur ustavil. In Ohlert se je res odpeljal z Delfinom. Moj vratar je počakal v pristanišču, da je parnik odplul. "Njegov tajnik Clinton in njegova zaročenka sta odpotovala z njim, kaj ne?"

"Seveda. Vratar dame si cer ni videl, bila je že v svoji kabini, tudi ni popraševal po njej, kajti moji ljudje so vanje skrajne obzirnosti, — pa razume se samo po sebi, da William ni pustil svoje zaročenke v New Orleansu. Tisti nemški grozovitež bi jo še našel in prijel —"

Ah, lahko si mislite, kako se že veselim na tistega človeka! Zanimivo bo! Najprvo mu bom omehčati srce, kar pa se mi seve ne bo posrečilo. Potem pa mu bom povedala svoje mnenje in mu vrgla v obraz grozovite besede, ki sem si jih že namislila za njega, in govorila bom z njim tako, da se bo kar zviljal pred mojo jezo in ogorčenostjo!"

Vsa se je razpalila, dobra dama. Vstala je, stiskala drobne, mesene pesti in iz oči so ji sršali bliski in račun ubogega Nemca detektiva —. Dobri William se ji je pač zelo smilil, njegova usoda je bila njeni ljubezenski nesreči tako zelo podobna —.

"Da, le pridi!" je sikala, "le pridi, ti peklenški Dutelman! Moje oči te bodo prebodile in moje besede te bodo treščile ob tla!"

Čul sem dovolj, zvedel sem, kar sem hotel, — lahko bi bil odšel. In vsak drug na mojem mestu bi bil res tudi odšel in pustil dobro damo enostavno v njeni zmoti.

Meni pa se je zdelo potrebno, da ji povem resnico. Zvedela bi naj, kak lopov da je lažnivi Clinton. Koristi od svoje odkritosrčnosti nisem imel nobene, škodovati pa mi tudi ni mogla.

Začel sem torej: "Ne verjamem, da vam bo dana tista prilika in da bi ga prebodil z očmi in treščili z besedo ob tla —." Začudila se je. "Zakaj ne?"

"Ker se bo svojega posla čisto drugače lotil, nego si mislite. Tudi to vam ne bo uspelo, da bi ga na severozapad poslali. Kajti peljal se bo naravnost v Quintano ter prijel Williama in njegovega takozvanega tajnika."

"Kako neki —? Saj ne ve, kam sta se odpeljala!"

"O, ve!"

"Kje bi bil zvedel?"

"Sami ste mu povedali."

Vse bolj se je čudila.

"Jaz —? Ni mogoče! Kdaj bi mu bila povedala? Saj še ni bil pri meni. Niti videla ga nisem."

"Pravkar ste ga videli in mu tudi povedali, kam sta begunca odpotovala."

Vsa osupla me je gledala.

"Sir, ne razumem vas —!"

"Dovolite, da vam stvar pojasnim!"

Snel sem lasuljo, brado in očala.

Prestrašena je odskočila.

"Za božjo voljo —! Vi — vi — niste urednik —! Tisti — tisti — Nemač! O, — prevarili ste me, ubogo žensko —! Grdo, odurno prevarili —! O!"

"Pomirite se! In ne zamerite! Moralo je biti tako. Tudi vas so prevarili!"

"Mene —?"

"Da! Zgodba o mulatinji je do kraja zlagana. Zlorabili so vaše dobro srce in vaše sočutje prav na grd način! Clinton vobče ni tajnik William Ohlerta. Njegovo pravo ime je Gibson, nevaren zločinec je in oblast ga mora prijeti, da ne bo več ljudem škodoval in jih varal, kakor je grdo varal tudi vas!"

Zgrudila se je na stol in viknila:

"Ne ne! Ni mogoče! Tisti prijazni, fini gospod ni zločinec pa ni! Ne verjamem vam!"

"Verjeli mi bode, le mirno me poslušajte! Ali vam smem povedati vso resnico o tej zadevi?"

Smel sem ji povedati. In zakaj tudi ne —. Saj je bila ženska in ženske so radovedne.

In ko sem ji podrobno vse povedal o William Ohlertu in njegovem zapeljivcu Gibsonu, se je njeno sočutje za "prijaznega, dobrega, finega gospoda" spremenilo v prav tako veliko sovraštvo. Spoznala je, da jo je grdo prevaril in nalagal, in čisto zadovoljna je bila, da sem prišel k njej "kot urednik."

"Da se niste preoblekli," je pravila, "bi ne bili zvedeli, kam sta se odpeljala, pa bi bili šli za njima na sever, v Nebraska ali pa v Dakoto."

Tisti lažnivi Gibson mora prejeti zasluženo kazen! Upam, da bode nemudoma potovali za njim in ga prijeli! Prosim vas, pišite mi iz Quintane, da zve, ali vam je uspelo! In ko se bode vračali v New York, me morate obiskati! Rada bi mu sama v obraz povedala, kako ga zaničujem, tega lopova!"

"To bo pač težko mogoče. V Texasu takega lopova prijeli, ki je prekanjen in drzen, in ga spraviti v New York, to ni lahka reč! Zelo bom zadovoljen, če mi uspe, da iztrgam nesrečnega Ohlerta iz rok zapeljivca in ga vrnem očetu ter rešim vsaj nekaj tistega denarja, ki ga je lopov dvignil."

Vesnilo pa bi me, če bi svoje mnenje o Nemcih spremenili in ne sodili več o njih, da ne poznajo ljubezni."

Opravičila se je in zatrjevala, da sem jo popolnoma spreobrnul. V najlepšem prijateljstvu sva se ločila.

(Dalje prihodnjič)

Zapisnik

prve redne konvencije Slovenske moške zveze v soboto 5. avgusta 1939, Cleveland, O.

Se preide na plače uradnikov. Glavni predsednik \$50. letno, podpredsednik \$20 letno. Tajnik 3c od vsakega člana mesečno, do 1,000 članov, od nadaljnjega številca ki presega nad 1,000 članov pa od vsakega člana po 2c. Blagajnik \$5.00 mesečno. Predsednik nadzornega odbora \$10.00 letno, ostala dva nadzornika pa po \$5.00 letno. Predlog, da se da predsedniku finančnega odbora \$10.00 ostalima dvema pa po 5 dolarjev letno. Ker pa za sedaj še ni za finančni odbor nikakega dela, je predlog za plačo finančnemu odboru poražen.

Sprejet je predlog, da se lahko vzame iz sklada 40% za stroške poslovanja glavnega urada. V slučaju primanjkljaja pa se razpiše asessment.

Razprava glede čarterja. Predlog, da se da vsaki podružnici čarter brezplačno. Tajnik je mnenja, da to ni mogoče, ker smo že itak po pravilih upravitelji, da vzamemo za stroške 40% pa preveč trpela blagajna. Zato stavi predlog, da se čarter plača. Sprejeto.

Razprava glede glasila. Predlog, da je glasilo Ameriška Domovina sprejet z veliko večino. Se razpravlja, dali se napravi tudi znake S. M. Z. Predlog, ki je bil tozadevno stavljen propade.

Na dnevni red pride tudi resolucija podružnice št. 3, da bi S. M. Z. sprejela tudi to, da se plačuje bolniška podpora v vsoti \$7 na teden; potem ko Zveza prekorači v številu 1,000 članov. Resolucijo se ne odobri, ker S. M. Z. ni podporna organizacija, pač pa se resolucijo vzame na znanje.

Zbornica se z večino izreče, da se imena predlagateljev in onih, ki podpirajo ne dajo v zapisnik.

Vse sprejete točke pravil stopijo v veljavo s prvim januarjem 1940. Ureditev pravil, ki stopijo v veljavo z Novim letom se prepusti odboru, da jih uredi. Prav tako se prepusti odboru v odo-

britev konvenčni zapisnik. Sprejeto.

Se preide na točko "Razno." Sklep zbornice je, da se vzame oglas za v spominsko knjigo, kakor je že prej prosila Mrs. Sušel. Se vzame oglas za \$10.00. Br. Penko se kot tajnik S. Doma zahvali v imenu direktorija S. D. ter pravi, da s tem ko so to dali niso nič izgubili, ker bo pa drugače povrnjeno.

Tajnik čita pismo od Mrs. Mary Kogovšek, v zadevi njenega moža, ki je bil član S. M. Z. toda je umrl. Pokojni P. Kogovšek je pristopil v S. M. Z. 28. julija 1938, a že 4. aprila 1939 je pa umrl. Pošiljateljica pisma se izgovarja, da ni imela nobenih pravil po katerih naj bi se ravnala v zadevi smrti njenega moža. Delegatom podružnice št. 3, je stvar znana, zato tozadevno pojasnjuje. Iz pojasnil je razvidno, da ne zadene podružnice št. 3, kakor tudi ne njenih uradnikov nobena krivda, ker po pravilih S. M. Z. se ne plača posmrtnine pred pretekom enega leta. Pokojni Kogovšek pa ni bil član eno leto. Zastopniki podružnice pojasnijo, da so hoteli Mrs. Kogovšek vrniti asessment od januarja t. l. pa do aprila; to je od tedaj ko je bila S. M. Z. inkorporirana, toda je prizadeta odklonila. Po kratki razpravi se sklepe, da se ničesar ne plača, ker ni v smislu pravil in ne bi bilo pravično. Sprejeto.

Na razpravo pride tudi, če se da kaj odškodnine glavnim uradnikom za njih delo, ker dosedaj so delali povsem popolnoma brezplačno in tozadevno doprinesli, dosti žrtve za organizacijo. Zato bi ne bilo pravilno, da se gre kar tako mimo, brez da se jim da vsaj malce honorarja. Zbornica po kratki razpravi sklepe, da se da kot mal honorar sledeče: gl. predsedniku \$10.00, gl. tajniku \$20.00, gl. podpredsedniku \$10.00 in gl. blagajniku \$5.00. Sprejeto. Predsednik gl. porotnega odbora odkloni. Gl. zapisnikarju določi zbornica, za zapisnik in njega sestavo \$10.00. Vsi gl. uradniki kakor tudi zapisnikar

odklonijo vsako nagrado ali plačo. Zbornica živahno z aplavdiranjem vzame na znanje ter se zahvali za delo. Za prevozne stroške oddaljenim delegatom in gl. uradnikom se plača vozniku \$2.00 kot odškodnina za gasolin.

Predsednik vpraša: Koliko stane dvorana za zborovanje, da se tozadevno predloži račun in se plača. Vso zadevo uredi br. J. Penko, ki je kot tajnik Slov. Doma in je navzoč na zborovanju; on uredi vso stvar.

Gl. predsednik naznani, da ker je dnevni red takorekoč izčrpan, da gremo na volitve. Nominacija je javna, volitve pa tajne. Za gl. predsednika predlagan dosednji gl. predsednik Fred Udovich, ki je soglasno izvoljen. Zbornica se med nominacijo izrazi, da bi bilo dobro, da imamo dva gl. podpredsednika. Ker je pa že v točki 10 sprejeto, da je samo en gl. podpredsednik, je stavljen predlog, da se točko 10 suspendira ter sprejme dva gl. podpredsednika. Predlog sprejet z nad dvotretinsko večino; torej sta dva gl. podpredsednika, I. in II. Za mesto II. podpredsednika predlagan in soglasno izvoljen Frank Benčina. Za gl. tajnika soglasno izvoljen dosednji tajnik Vinko Lautar. Za gl. blagajnika soglasno izvoljen dosednji gl. blagajnik Jerry Župec. Za zapisnikarja soglasno izvoljen Jože Grdina. Soglasno so izvoljeni nadaljni gl. uradniki: John Lintol kot predsednik nadzornega odbora in Chas. Benevol za I. gl. nadzornika. Oba sta ponovno izvoljena. III. gl. nadzornik je Nikolas Klaskan, ki je novoizvoljen. Soglasno so izvoljeni v finančni odbor: August F. Svetek, predsednik finančnega odbora; Frank Merhar, I. finančnik, in Jože Piškur II. finančnik. Vsi so novi.

Za mesto prihodnje konvencije sta predlagana Girard in

Barberton. Izmed teh dveh dobi večino Girard.

Zadnja točka, ki je še za rešiti je, če se napravi certifikate. Se sklene, da se jih nabavi.

Gl. predsednik vpraša, če je še kaj, kar bi bilo potreba rešiti, pa smo morda prezrli, ali kakor že; potem, če ima kdo kako vprašanje ali pritožbo, ali kako drugače važnega? Ker ni več in je povsem vse zaključeno, se gl. predsednik zahvali vsem za kooperacijo, složno delovanje tekom konvencije, ki naj obrodi obilen sad tej novi organizaciji in da gremo vsi z podvojeno močjo na delo za močnejšo Slovensko moško zvezo, nakar zaključijo zborovanje prve redne konvencije SMZ. Vsa zbornica nato vstane in navdušeno zapoje: Hej Slovenci

Fred Udovich,
konvenčni predsednik.
Jože Grdina,
konvenčni zapisnikar.

ZAHVALA

Tem potom želim izreči najlepšo zahvalo vsem mojim dragim prijateljem kakor tudi društvu Friendship Grove in Zenski Zvezi, št. 18 za krasno cvetje, ki so mi ga poslali za časa bolezn v bolnico. Hvala tudi za lepa darila, pismena voščila in obiske.

Zahvaljujem se tudi Mr. Želtu za prevoz v in iz bolnice in Rev. Sodju za obiske. Vsem lepa hvala.

Mrs. Kristine Pirnat
1288 E. 167th St.

Ciganska božja pot

Ciganska Meka je v francoski Provenci, v vasi Saintes Maries, kjer počiva truplo njih zaščitni- ce Sare. V tej pokrajini, ki je tako polna legend, so se na čudovito način z belo ladjo pripeljali kot po Kristusovi smrti Lazar, Marija Magdalena, Marija Saloma in Marija Jakoba. Ondi, kjer je današnji Chemin des Saintes Maries (Pot treh svetih Marij), so postavili oltar in so začeli oznanjati domačinom evangelij. Njihova dekla Sara je medtem hodila okrog po vaseh in prosila potrebnega živeža za vse skupaj. V prvih letih krščanstva si je ne- ki pobožni puščavnik postavil zraven oltarja bivališče in je ču- val grob četverih žena in Lazarja. V 12. stoletju je provenčalski grof dal ondi sezidati kapelo, ki je bila kmalu jako obiskana božja pot. V 15. stoletju je sezidal provenčalski kralj Rene v v Saintes Maries lepo cerkev, kjer počivajo zdaj svetinje teh svetnic. Po vsem svetu razkrop- ljeni cigani pa posebno častijo sveto Sare, ker je z beračenjem preživljala vse tri svete Marije in se Lazarja in so si jo izbirali za svojo patrono. Seveda se ci- gani malo zmenijo za to, ali so te tri Marije in Sara kdaj živele v Provenci. Vsi cigani pa roma- jo tjakaj, po bodi, da so z Balka- na, iz Španije, Francije ali Anglije, bodi da so krščanske vere ali ne; vsi častijo grob svoje pa- trone.

Pisana množica ciganov pride vsako poletje v Saintes Maries in na večere plantijo tu in tam po travnikih taboriščni ognji in od vse povsod se oglašajo vijoline ciganov.

Da se ne bi poedine skupine ciganov pomešale druga z drugo, ima vsaka ciganska družina svoj znak. S kako puščico ali rizbo naznanijo, kam je kaka družina že odšla. Število ob straneh puščice pa kaže, koliko je bilo vmes žensk in otrok. Črte, ki so dolge po 5 centimetrov, pomenijo odrasle, ženske in moške, ki imajo več ko 14 let. Črte v dolžini 2 in pol centimetra pa zna- čijo otroke.

Čeprav zna večina ciganov jezik svoje dežele, vendar govori- jo ciganciščino, zmes mnogih je- zikov. Dasi so cigani povsod ne- ljubi gostje, vendar si tedaj, ko roma- jo na grob svete Sare, pri-

zadevajo, da se lepo vedejo. Ne zmenijo se za politične zmede po deželah, koder roma- jo, zadovoljni so, da morejo mirno potovati dalje na svojo božjo pot.

V svoji preprostosti je pa ci- ganska pobožnost v cerkvi treh Marij zares ganljiva. Bolnike prinesejo prav k oltarju. S stro- pa visi na tenki, zlati verižici, ki so vanjo vpletene rože, majhna skrinjica, v kateri je baje srce svete Sare.

Drugi dan, to je nekaj dni pred kresom, imajo ciganski roma- rji svečane procesije k morju. V morje spustijo bel čoln v spo- min na ono belo ladjo, s katero so se po legendi pripeljale one tri Marije. Z zahvalnimi molit- vami blagoslovijo morje. Nato mora dobiti blagoslov tudi vsak cigan posebej in tudi njih konji in vozovi, ki so jih pripeljali v Saintes Maries. Ponoči ob svitu sona in sto taboriščnih ognjev vsa ta ciganska družba pleše in pre- peva. Preden pa vziđe sonce, po- spravijo šotore in cigani se spet razkropijo po vsem svetu.

IZ DOMOVINE

—Obeta se povečanje našega izvoza v Italijo. Zasedanje jugo- slovensko - italijanskega stalne- ga gospodarskega odbora v Ri- mu je bilo te dni končano. Zna- tno so povečani vsi kontingenti za izvoz našega blaga v Italijo, zlasti lesa in živine.

— Smrtna nesreča štiriletno deklice. V Velikih Laščah so te dni popoldne pogrešli štiriletno Vando Zilerjevo, hčerko posest- nika in gostilničarja. Ker je tu- di zvečer ni bilo domov, so jo za- čeli iskati po vasi. Preiskali so vse bližnje skednje, kozolce in oddaljene kote, a zastoni, male Vande niso mogli najti. Vodja orožniške postaje g. Kokovec je bil mnenja, da mala Vanda naj- brž ni šla daleč z doma. Začel je iskati v neposredni bližini Zile- rjeve hiše. Pri kozolcu je bila navadno prislonezna gramozna truga, ki pa je sedaj ležala na tleh. S pomočjo nekega moške- ga je trugo dvignil in pod njo našel deklico, ki pa je bila že mr- tva. Vanda se je očividno igra- la v bližini gramozne truge, ki se je nenadoma zvrnila na njo in jo pokopala pod seboj.

—Pes se je zakadil v obraz sinu mešarskega pomočnika pri Mestni klavnici v Ljubljani, Ber- varju Ivanu.

—Sosed je z motiko po glavi mahnil Lojzeta Gracarja, bajtarja s Trebeljevega.

—Progovni predelavec dr- zavnih železnic Fran Stažnik se je po nesreči močno opeklo po ro- kah in glavi. Stanuje v Borov- nici.

—Ana Križarjeva je bila po- vožena od neznanega kolesarja na glavni cesti v Poljanski doli- ni.

MALI OGLASI

Mi brusimo

nože brivce, škarje, žage in vse enako orodje. Točno delo in zmerno cene.

John Mostečnik

1493 E. 65th St.

(preko Superior ceste)

(215)

Išče delo

Ženska srednje starosti bi rada dobila delo za vsa hišna opravila (house work). Vprašajte na Barbara Skriak, 893 E. 67th St.

Češplje poceni

Fine češplje za prezerviranje so naprodaj pri Anton Kress, Wood Rd., blizu Lost Nation Rd., 2 milji od Willoughby.

(216)

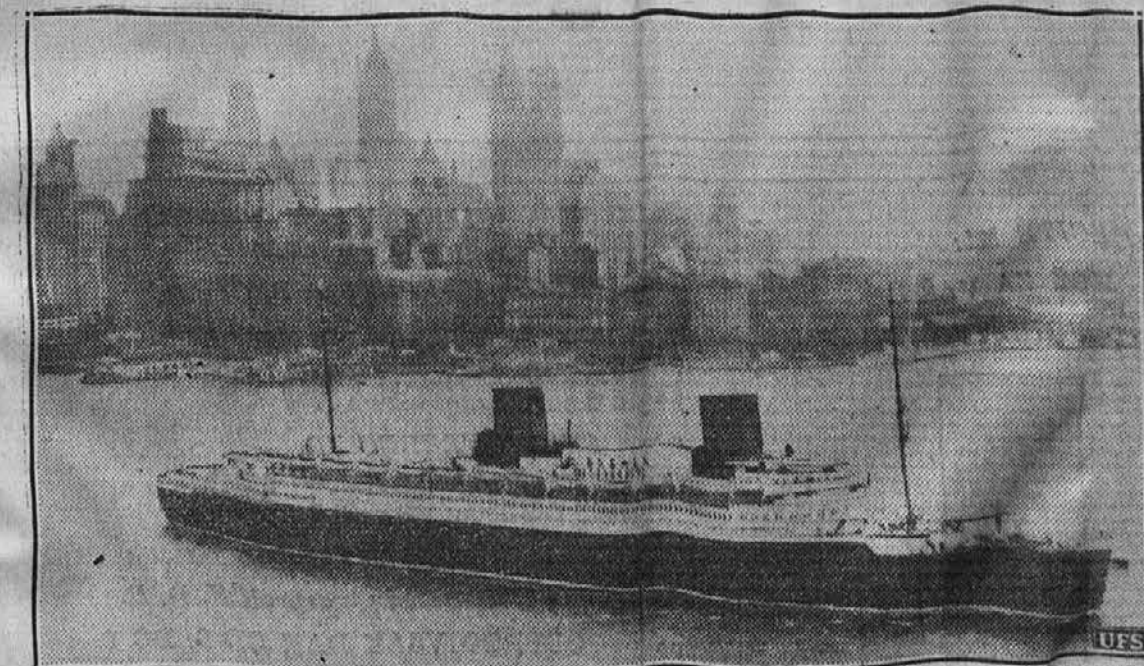
Išče se

dekla za hišna opravila in da bi varovala 3 otroke. Mora biti nad 30 let stara. Vpraša naj se na 4506 Superior Ave., ali pa pokličite zvečer Cedar 6420.

(214)

Laški prestolonaslednik Umberto nadzoruje laške čete. Umberto je v Italiji zelo priljubljen, toda z Mussolinijem se ne moreta.

Največja nemška ladja "Bremen," ki je izmuznila angleški blokadi teršla na varno v rusko pristanišče Arhangelsk. Ladja je vredna \$20,000,000 in bi jo bili angleži zelo radi dobili v pest.

Za čast in poštenje

(ROMAN)

V kratkih besedah razložil abe Midon dogodke, ki so se pravkar odigrali, in kaj sta on in baron pri tem dosegla.

Toda župnikovo pripovedovanje, namesto, da bi potolažilo baronovko, jo je še bolj vznemirilo.

"Razumem vas," ga prekinde. "Verujem vam. Toda ali ni resnica, da so vsi kmetje po vsej okolici globoko prepričani, da je bil moj soprog glavni vodja vstaje? Tako verujejo in tako bodo govorili."

"Kaj za to?"

"Ako je bil aretiran, kot ste mi dali razumeti, ga pokličejo pred vojaško sodnijo. Ali ni bil cesarjev prijatelj? In kot vam mora biti znano je to zločin. Spoznan bo krivim in obsojen v smrt."

"Ne, gospa, nikakor ne! Ali nisem jaz tu? Sam bom šel na sodišče in povedal: 'Tu sem! Videl in slišal sem vse!'"

"Toda zaprli bodo tudi vas, gospod, kajti vi niste služabnik božji, kakor si jih želi posvetna oblast. Vrgli vas bodo v ječo in z mojim možem se bosta srečala pod visilicami."

Maurice je poslušal ves blede in tresoč se.

Toda ko sliši zadnje besede, pade na kolena, zakrije z rokami obraz in kriči:

"Oh, joj! Ubil sem lastnega očeta!"

"Nesrečni otrok! Kaj blebataš!"

Duhovnik mu namigne, da umolkne, toda Maurice ni vi-

del namigljaja, pa je nadaljeval:

"Moj oče niti vedel ni, da obstoji kakšna zarota, katere duševni vodja je bil gospod Lacheneur. Toda meni je bilo znano vse — želel sem mu uspeha, kajti od tega uspeha je bila odvisna moja življenska sreča. In potem — o, jaz lopov — ko sem hotel pridobiti v naše vrste bojazljivce in omahljivce, sem rabil pri tem spoštovano ime gospoda Escrovala. Ah, bil sem blazen, blazen!"

In ko obupno zamahne z roko, še pristavi:

"In kljub temu, niti v tem trenutku nimam poguma, da bi preklinjal mojo blaznost! Oj, mati, mati, če bi vedeli!"

Jok mu prekine nadaljni govor. Prav tedaj so začeli priti stoki.

Marie-Anne je prihajala k zavesti. Že se je napol dvignila z zofe in zrla na strašni prizor pred seboj z začudenjem, kot ne bi mogla ničesar razumeti.

Počasi in mehko si uravnava svoje lase, ki so ji zakrivali obraz, in odpre in zapre zopet oči, katerim se je blestelo radi svetlobe v sobi.

Skušala je govoriti, staviti vprašanja, toda abe Midon ji zapove molk.

Iz besed gospe Escroval in iz priznanja Mauricea je župnik takoj razumel, v kako silno nevarnost sta prišla baron Escroval in njegov sin.

Kako naj prepreči to nevarnost? Kaj naj naredi?

Midon ni imel časa za razmišljanje; z vsakim trenutkom je zginjevala ena prilika za rešitev. Odločiti se mora brez odlašanja.

Župnik je bil pogumen mož. Zdajci plane k vratom in pokliče služabnike, ki so stali v veži in po stopnicah.

Ko so bili zbrani okoli njega jim reče:

"Pozorno me poslušajte, ljudje! Pomnite, da je odvisno življenje vašega gospodarja od vas, kako izvršite svojo nalogo! Kaj ne, da se lahko zanesemo na vas?"

Sleheri služabnik dvigne roko in kliče Boga za pričo glede zvestobe.

"Ne bo potekla še ena ura," nadaljuje župnik, "ko pridejo vojaki, katere so poslali na pogon kmetov, sem. Niti besede ne smete ziniti o tem, kar se je zgodilo preteklo noč. Vsi morajo misliti, da sem jaz odpotoval z baronom in se vrnil sam. Niti eden izmed vas ne sme povedati, da je videl gospodično Lacheneur. Za njo že najdemo skrit prostor, kjer bo varna. Pomnite, prijatelji, ako bodo le najmanj sumili, da se nahaja v tej hiši, je vse zgubljeno. Ako vas bodo vojaki izpraševali, skušajte jih prepričati, da gospod Maurice od sinoči ni zapustil te hiše."

Župnik umolkne in premišljuje, če ni pozabil kaj važnega, kar mu je narekovala človeška razsodnost, potem pa nadaljuje:

"Še eno besedo: Ako vas vidijo tu zbrane ob tej noči uri, tedaj bodo začeli takoj sumničiti. Toda želim, da je res tako. Povedali bomo, da nas skrbi, ker se baron ni vrnil, da je gospa resno bolna — gospa Escroval bo morala v posteljo — in s tem se bo umaknila zaslisanju. Ti pa, Maurice, hitro se preobleci. Umij si roke in poškoppi se s kako di-

šečo vodo."

Vsi navzoči so bili tako prepričani o nevarnosti, ki jim je grozila, da so prav radi se pokorili zapovedim župnika.

Kakor hitro je prišla Marie-Anne nekoliko bolj k zavesti, so jo odnesli v neko izbičico visoko gori pod streho. Gospa Escroval se je umaknila v svoje sobe, dočim so služabniki postajali v večer.

V salonu sta ostala sama Maurice in župnik. Molčala sta. Črna bodočnost se je razvijala pred njima.

Strahovit udarec na zvonec pri vrtnih vratih prebudi zdajci oba iz globokega premišljevanja.

Takoj potem začujeta stopinje vrtnarja, ki je hitel odpirati vrata, začula sta, kako so vrata zaškripala v tečajih in kmalu potem začne odmevati korakanje vojakov.

Glasno povelje se začuje: "Stojte!"

Duhovnik pogleda Mauricea in vidi, da je blede kot smrt.

"Ostanite mirni," ga roti.

"Ne razburjajte se. Pred vsem pa ne pozabite mojih navodil."

"Naj le pridejo!" odvrne Maurice. "Pripravljen sem."

Vrata stanovanjske sobe se siloma odpro in noter stopi mlad častnik v uniformi stotnika grenadirjev. Bil je komaj petindvajset let star, visok, z modrimi očmi in malimi brčicami. Zdelo se je kot bi prihajal mlad fant v poset, da ni imel skoro divjega izraza na obrazu.

Za njim, v veži, je prihajala skupina vojakov.

"Kdo je gospodar te hiše?" zarohni mladi častnik.

"Baron Escroval, moj oče, ki je pa odsoten," odvrne Maurice.

"In kje se nahaja?"

Župnik, ki je dosedaj sedel, zdajci vstane.

"Ko je slišal o izbruhu nesreče vstaje sinoči," odvrne

abe Midon, "sva šla jaz in baron k kmetom v upanju, da jih pregovoriva, da prenehajo s svojim blaznim početjem. Toda niso nas hoteli poslušati. V zmešnjavi, ki je nastala, sem zgubil barona. Vrnil sem se v to hišo in vsak čas pričakujem barona."

Stotnik si pogladi brčice in zareži:

"Niste si slabo izmislili," reče. "Žal, da vam niti besedice ne verjamem."

V očeh župnika se zasveti; njegove ustnice tresejo, toda končno ostane miren.

"Kdo ste vi?" ga vpraša častnik.

"Jaz sem župnik v Sairmeuse."

"Pošteni ljudje bi morali biti ob tej uri v postelji. Vi pa divjate po deželi za temi upornimi kmetavzarji. Res ne vem, kaj naj mi prepreči, da vas pu-

stim aretirati."

V resnici je pa častniku dohovniška obleka preprečevala aretacijo. Glede Mauricea je bila stvar bolj enostavna.

"Koliko vas je v tej družini?"

"Trije; moje oče, mati — ki je bolna v svoji sobi — in jaz."

"Koliko služabnikov imate?"

"Sedem — štiri moške in tri ženske."

"Ali je kdo prišel sem k vam ponoči ali ste mogoče koga skrili v vašem poslopju?"

"Nikogar."

"Potrebno bo, da nam to dokazete," reče stotnik.

In ko se obrne proti vratom, zakliče:

"Korporal Bavois!"

Ta korporal je bil eden izmed onih starih vojakov, ki so svoje dni sledili Napoleonu po vsej Evropi. Dvoje malih oči

je divje zrlo iz obraza, ki je bil naguban radi vremenskih nepravil, in pod ogromnim nosom so mu štrlele težke, ščetinaste brke.

"Bavois!" zapove častnik, vzemite pol deata mož in

preiščite to hišo od vrha do tal. Star lisjak ste in boste zlahka kaj našli. Ako je kdo skrit v hiši, ga pripeljite sem. Pojdite in hitro opravite!"

(Dalje prihodnjič.)

Se lahko kupi . . . se lahko nosi

Šest steklenic čistega osvežila za v vašo ledenico . . . za odmor, ki osveti z ledeno-mrzlo Coca-Cola v vaši hiši.

CLEVELAND COCA-COLA BOTTLING CO.
PROspect 0333

OTVORITEV URADA

Dr. Carl G. Opaskar

naznanja

da je odprl svoj zdravniški urad na
740 E. 152nd ST.

Uradne ure vsak dan razen ob sredah:
2—4 popoldne in 7—8 zvečer

Telefon urada: GLenville 3134
Stanovanja: POTomac 8055

SLUŽBA OSKRBNIKA

za Slovenski narodni dom na 80. cesti se odda. Prosilec mora biti dobro poznan v naselbini. Prošnje naj bodo poslane najkasneje do 22. septembra direktno na tajnika S. N. Doma, Louis Zupan, 7807 Union Ave.

Ohranite ta kupon, je vreden 25¢

Ta kupon in 75c je za vstopnino
dvem osebam na petkovo zabavo
v dvorani cerkve sv. Vida, točno
ob pol devetih zvečer.

Ohranite ta kupon, je vreden 25¢

Angleški kralj in premier Chamberlain. Kralj ima vse zaupanje v svojega ministra.

BIG SAVINGS ON OVERCOATS TOPCOATS

PRE-SEASON
SALE \$12.95
Ready-to-Wear 15.95

"Direct From our Factory to You!"
Form-fitted Raglans in all shades
Sale price on broken lot suits
\$12.95

Latest made to measure.
FALL CLOTH now on display
\$22.50

MILL END PANTS to order—\$3.95

BRAZIS BROS. CLOTHES

6905 Superior Ave.
6122 St. Clair Ave.
404 E. 156th St.

East 61st St. Garage

FRANK RICH, lastnik
1109 E. 61st St.
HEnderson 9231
Se priporoča za popravila in barvanje vašega avtomobila. Delo točno in dobro.

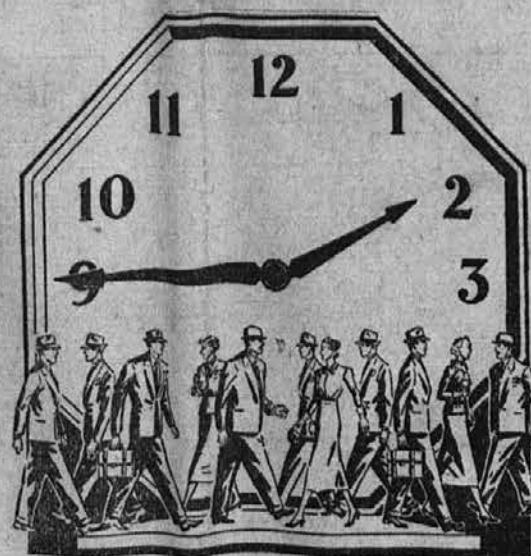
Kraška kamnoseška obrt

15425 Waterloo Rd.
KENmore 2237-M
EDINA SLOVENSKA IZDELOVALNICA NAGROBNIH SPOMENIKOV

Oblak Furniture Co.
TRGOVINA S POHIŠTVOM
Pohištvo in vse potrebščine za dom
6612 ST. CLAIR AVE.
HEnderson 2978

MAR-KET COAL CO.

1261 Marquette Rd/ENDicott 1588
FIN PREMog!
Točna postrežba!
Frank J. Climperman
A. M. Klemencic, Sec'y

Da se ima gotovino na banki o pravem času jo morate devati tje kar naprej.

Society for Savings

FOUNDED 1849
Ljudska banka na Public Square
Ciani Federal Deposit Insurance Corporation

RECITE MI:
MOŽ ZA VAŠE
POHIŠTVO

Steve Trebec Jr.

POHIŠTVO IN POSTELJNINA

PREPROGE, KARPETI in PEČI

na lahka mesečna odplačila vas stane manj

KUPITE DIREKTNO OD

STEVE TREBEC JR.

FURNITURE MART INC.

15428 Waterloo Rd.

v Collinwoodu, nasproti S. D. D.

ODPRTO VSAK DAN OD 9. DO 8.

Odprto zvečer v ponedeljek, četrtek in soboto do 9.

Vzamemo vaše
staro pohištvo
v zameno